

Przęsła edukacji. Opowieści o uchodźcach jako refleksja o sensie humanistyki

John F. Kennedy uważał, że gdyby więcej polityków znało poezję, a poetów politykę, świat byłby lepszym miejscem do życia. Polityka i literatura spotykają się w oddanym do rąk Czytelników i Czytelniczek numerze „Polonistyki. Innowacji”, poświęconym między innymi dzisiejszemu uchodźstwu oraz edukacji na rzecz praw człowieka i wolności. Spoglądamy na ten ważny temat przez pryzmat współczesnych tekstów kultury poświęconych pozbawionym domu, w tym dzieciom przebywającym w obozach dla uchodźców i towarzyszącym swoim krewnym w drodze do Europy.

Refleksja na temat obecnego uchodźstwa to jedno z najważniejszych zadań stojących nie tylko przed instytucjami publicznymi w Polsce, ale przede wszystkim przed szkołą powszechną. Skoro od edukacji polonistycznej oczekuje się tego, by realizowała zadania formacyjne, to należy jasno podkreślić, że jednym z nich jest objaśnianie aktualnych i niepokojących problemów. Stosunek do konfliktów toczących się na obrzeżach Europy i postawa wobec ludzi uciekających z miejsc, gdzie one się toczą, jest rzeczywistym sprawdzianem naszego przywiązania do wartości europejskich, zwłaszcza przynależących do dziedzictwa judeochrześcijańskiego. Pozwala bowiem w praktyce sprawdzić, czy czytanie w perspektywie aksjologicznej wielkich dzieł literatury polskiej i światowej zostawia trwałe ślady w świadomości zarówno uczniów, jak i nauczycieli oraz w ich postawie wobec Innych.

Osoby zainteresowane tak zarysowaną perspektywą znajdą w tym numerze inspiracje umożliwiające zbudowanie interesujących projektów lekcji poświęconych temu nowemu, ale jakże ważnemu problemowi. Być może odnajdą w artykułach język, którym warto o kryzysie migracyjnym mówić. Mogą też skorzystać z propozycji lekturowych, godnych polecenia młodym ludziom i poświęcenia im uwagi na lekcjach języka polskiego, jak również z propozycji ich odczytywania w różnorodnych kontekstach.

Kształcenie polonistyczne może przyczynić się do wychowania pokolenia wolnego od ksenofobii tylko wówczas, gdy na lekcjach znajdzie się miejsce na refleksję poświęconą temu, co nas otacza, a zwłaszcza temu, co każda i każdy z nas może zrobić dla innych ludzi – dotkniętych wojną, konfliktami i bezdomnością. Bez dbałości o ten swoisty kapitał aksjologiczny trudno uzasadnić sens istnienia humanistyki jako

pewnego modelu namysłu nad człowieczeństwem. Takie edukacyjne przesa są dziś absolutnie konieczne.

Bezpieczeństwo w świecie permanentnych konfliktów jest iluzją. Gotowość pomocy lub odmowa pomocy – rzeczywistością.

Katarzyna Kuczyńska-Koschany
Joanna Roszak
Krzysztof Koc